

Avtalstext till den tysk-sovjetiska icke-angreppspakten

Den s k Molotov-Ribbentrop-pakten slöts 23 augusti och offentliggjordes 24 augusti 1939. Nedan återges avtalstexten till icke-angreppspakten och det hemliga tilläggsprotokoll som antogs samtidigt, och som sovjetrepresentanter förnekade ända fram till hösten 1989. Dessutom återges i utdrag det hemliga handelsavtal som undertecknades i februari 1940.

Översättningen är hämtad från svenska Wikipedia.

För den historiska bakgrunden, se:

Anders Hagström, [Molotov-Ribbentrop-pakten](#) (ganska kortfattat)

[Molotov–Ribbentrop-pakten](#) (Wikipedia)

och/eller följande utdrag ur historiska arbeten:

[Winston Churchill om Molotov-Ribbentrop-pakten och dess förspel](#), och

W L Shirer, [Sovjetunionen, Tyskland och Andra världskrigets inledning](#)

Se även lästipsen efter avtalstexterna

Avtalstexten

Regeringen för Tyska riket och regeringen för Sovjetunionen av socialistiska republiker i önskan att stärka freden mellan Tyskland och Sovjetunionen och genom att utveckla den grundläggande stadgan i Neutralitetsavtalet tecknat i april 1926 mellan Tyskland och S.U., har uppnått följande överenskommelse:

Artikel I.

De båda parter som ingår avtalet binder sig att avstå från alla våldsaktioner, allehanda aggressiva aktioner och allehanda attacker på varandra, antingen själva eller tillsammans med andra makter.

Artikel II.

Skulle en av parter som ingår avtalet bli målet för krigsaktion från en tredje makt, skall den andra parten i avtalet under inga former ge sitt stöd till den tredje makten.

Artikel III.

Regeringarna av de två parter som ingår avtalet skall i framtiden upprätthålla kontinuerlig kontakt med varandra för konsultation för att utbyta underrättelser om problem som inverkar på deras gemensamma intressen.

Artikel IV.

Ingen av parterna skall ansluta sig till någon gruppering av makter som direkt eller indirekt riktas mot den andra parten.

Artikel V.

Skulle det uppstå dispyter eller konflikter mellan de båda parter som ingår avtalet, över problem av godtycklig art, båda parterna lösa dessa dispyter eller konflikter uteslutande genom vänligt utbyte av åsikter, eller om nödvändigt, genom att sätta upp förlikningskommissioner.

Artikel VI.

Det nuvarande fördraget ingås för en period av tio år, med avsikt att om ingen av parterna som ingår avtalet, på förhand ett år innan avtalet slutat gälla inte vill förlänga det, skall fördraget automatiskt förlängas med ytterligare fem år.

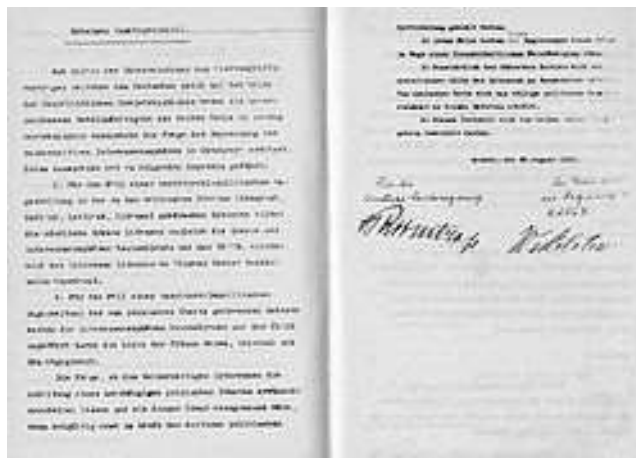
Artikel VII.

Det nuvarande fördraget skall ratificeras inom kortast möjliga tid. Ratifikationerna skall bytas i Berlin. Avtalet träder i kraft så snart det är signerat.

Utskrivet i två kopior, på det tyska och det ryska språket. Moskva, 23 augusti 1939

För det Tyska rikets regering v. Ribbentrop
Representant för Sovjetunionens regering V. Molotov

Det hemliga tilläggsprotokollet

Den hemliga delen av paktdokumentet (tysk version).

[Komplement till Wikipedia-versionen:]

I samband med undertecknandet av nonaggressionsfördraget mellan Tyskland och Sovjetunionen diskuterade de befullmäktigade undertecknarna under strängt konfidentiella samtal frågan om gränsdragningen för deras respektive intressesfärer i Östeuropa

Artikel I.

I händelse av territoriell och politisk ombildning av områdena tillhörande de baltiska staterna (Finland, Estland, Lettland, Litauen), skall Litauens norra gräns utgöra inflytandesfärernas gräns mellan Tyskland och Sovjetunionen. I anslutning till detta skall Litauens anspråk på Vilno-området erkännas av båda sidor.

Artikel II.

I händelse av territoriell och politisk ombildning av områdena tillhörande den polska staten, skall inflytandesfärernas gräns dras ungefär längs linjen på floderna Narev, Wisla och San. Frågan om huruvida det ligger i båda staternas intressen att upprätthålla en oberoende polsk stat och inom vilka gränser en sådan stat skall få existera kan bara slutligen avgöras inom loppet av vidare politisk utveckling.

I vilket fall som helst kommer båda regeringarna att lösa frågan genom vänskapligt samförstånd.

Artikel III.

Vad gäller sydöstra Europa så framhåller Sovjetunionen sitt intresse för Bessarabien. Den tyska sidan deklarerar sitt totala politiska ointresse för dessa områden.

Artikel IV.

Detta protokoll skall behandlas av båda sidor som strikt konfidentiellt.

Moskva, 23 augusti 1939

För Tyska rikets regering v. Ribbentrop
Representant för Sovjetunionens regering V. Molotov

Det hemliga handelsavtalet

Utdrag från tyska utrikesministeriets memorandum om tysk-sovjetiska handelsavtalet påskrivet 11 februari 1940 som definierar innehållet i avtalen från den 23 augusti och 28 september 1939.

Utrikesministeriets memorandum

STATSHEMLIGT

W 1027/40 g. Rs.

MEMORANDUM OM DEN TYSK-SOVJETISKA HANDELSÖVERENSKOMMELSEN PÅSKRIVEN DEN 11 FEBRUARI 1940

Överenskommelsen grundar sig på korrespondensen – omnämnd i inledningen – mellan riksministern för utrikesärenden och ordföranden i folkkommissariernas råd, Molotov, daterad 28 september 1939. Överenskommelsen utgör det första stora steget till det ekonomiska programmet som föreslagits av båda sidorna och som kommer att följas av andra.

1. Överenskommelsen täcker en period av 27 månader, det vill säga sovjetiska leveranser som skall ske inom 18 månader, skall inom 27 månader kvitteras av tyska leveranser. Den svåraste punkten i korrespondensen från den 28 september 1939, nämligen, de sovjetiska leveranserna av råvaror kommer att kvitteras av tyska industriella leveranser över en längre period, är därmed löst enligt våra önskemål. Det blev inte möjligt utan hård kamp.

Endast tack vare rikets utrikesministers personliga meddelande till Stalin ledde till slutgiltig lösning. De förskrivna 18 och 27 månaderna utgör en kompromisslösning, eftersom vid angivna intervallerna – nämligen var 6:e månad – de ömsesidiga leveranserna av varor måste balanseras enligt ett fast förhållande. Om denna balans inte uppnås, det vill säga speciellt om tyska leveranser kommer efter förhållandet till de sovjetiska leveranserna fastställda i Överenskommelsen, den andra sidan får tillfälligt göra avbrott i sina leveranser tills det fastställda förhållandet blir uppnått.

Denna föreskrift är irriterande, men kunde inte elimineras av oss, eftersom Stalin själv tog upp dem i de slutgiltiga samtalen.

2. De sovjetiska leveranserna. I enlighet med Överenskommelsen, skall Sovjetunionen inom de första 12 månaderna leverera råvaror till ett värde av ungefär 500 miljoner reichsmark.

Dessutom, skall Sovjeterna leverera råvaror, diskuterade i Kreditöverenskommelsen från 19 augusti 1939, för samma period, till ett värde av ungefär 100 miljoner reichsmark.

De viktigaste råvarorna är följande:

- 1 000 000 ton spannmål för boskap, och grönsaker, till ett värde av 120 miljoner reichsmark
- 900 000 ton råolja till ett värde av cirka 115 miljoner reichsmark

- 100 000 ton bomull till ett värde av cirka 90 miljoner reichsmark
- 500 000 ton fosfat
- 100 000 ton krommalm
- 500 000 ton järnmalm
- 300 000 ton järnskrot och tackjärn
- 2 400 kg platina,
- managanmalm, metaller, timmer, och flera olika andra råvaror.

Till detta tillkommer också sovjetexport till Protektoratet, vilket inte ingår i Överenskommelsen, till ett värde av cirka 50 miljoner reichsmark, så att det totala nettot av leveranser av varor från Sovjetunionen under det första avtalsåret har ett värde av 650 miljoner reichsmark. [...]

BERLIN, 26 februari 1940.

SCHNURRE

Lästips

Kritiska röster om pakten:

Milton Alvin, [Kan Stalins pakt med Hitler försvaras?](#)

Robin Blick, [Ohelig allians - Stalins pakt med Hitler](#)

Om reaktionerna i kommunistpartierna:

[Kommunisterna och Andra världskriget 1939-40](#) (ur kommunistisk press, främst *Ny Dag*)

Yvonne Hirdman, [Sveriges Kommunistiska Parti och 2:a världskrigets första år](#)

B Carlén och M Lundvall, [De tyska och franska kommunisterna under Andra världskriget.](#)

Roger Moorhouse, [Brittiska kommunistpartiet och Molotov-Ribbentrop-pakten](#)

En intressant analys av den sovjetiska utrikespolitiken under Stalin-epoken ges av Isaac Deutscher i [Ryssland efter Stalin. Del 1 – Bokslut över en era](#) (se kapitel 5)